

GÖZÜMÜZ DEMOKRASİDE

SEÇİM ÖZEL BÜLTENİ

EDİTÖRDEN;

Türkiye, 14 Mayıs 2023'te Cumhurbaşkanı ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçimi için sandık başında olacak. Seçim tarihi tartışmalarından adaylık süreçlerine, ittifaklara kadar yoğun ve tartışmalı bir gündemin içinde olan Türkiye, seçimlere hazırlanıyor.

Denge ve Denetleme Ağı olarak, Cumhuriyetin ikinci yüzyılında yapılacak bu ilk seçimler bizim de merceğimizde olacak. Gündemdeki önemli başlıkları derlediğimiz aylık bültenlerimizi, seçim süreci boyunca ve "Seçim Özel" gündemiyle bu kez haftalık olarak sizlerle buluşturacağız. Seçim Özel bültenlerimizde, seçime dair ülke gündemindeki önemli gelişmeleri denge ve denetleme merceğiyle ele alacağız. Kısa Dalga haber portalı ile yaptığımız iş birliği kapsamında da bültenlerimizi haftalık podcast serisi ile dinleyicilerimize ulaştıracamız; seçim gündemini birlikte konuşacağız.

Seçim Özel bültenimizin ilk sayısında da; seçim takvimi, Cumhurbaşkanlığı adaylık süreçleri, başlıklardan düşmeyen ittifak formülleri; yeni adaylar ve siyaset kulisleri başta olmak üzere pek çok gelişmeye yer verdik. Seçim Özel bültenlerimizde, diğer bültenlerimizde de yer alan "Dedi Ki" bölümünde ise adaylara odaklanacağız; seçim kampanyalarından, vaatlere kadar başlıklara yansıyan açıklamaları sizlerle paylaşacağız.

Seçim Özel bültenlerimiz, seçim gündemini yakından takip etmeleri için okuyucularımız için önemli bir fırsat olacak. Siz de merceğinize takılan, seçim gündemine ilişkin gelişmeleri bizlerle paylaşarak bültenlerimize katkı sağlayabilirsiniz.

BÜLTEN DEN BAŞLIKLAR

CUMHURBAŞKANI RECEP TAYYİP ERDOĞAN SEÇİM KARARINI 10 MART'TA İMZALADI

KILIÇDAROĞLU CUMHURBAŞKANI ADAYI

6'LI MASADAN AYRILAN AKŞENER, İMAMOĞLU-YAVAŞ FORMÜLÜYLE GERİ DÖNDÜ

YENİDEN REFAH PARTİSİ CUMHUR İTTİFAKI'NDA, HÜDA-PAR AK PARTİ LİSTESİNDEN SEÇİME GİRECEK

MUHARREM İNCE VE SİNAN OĞAN 100 BİN İMZAYA ULAŞTI

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Seçim Kararını 10 Mart'ta İmzaladı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanı ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçimi'nin 14 Mayıs 2023'te yapılmasına ilişkin kararı imzaladı. Karar, Resmi Gazete'nin 10 Mart 2023 tarihli mükerrer sayısında yayımlandı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan için adaylık başvurusu da Yüksek Seçim Kurulu'na (YSK) resmen yapıldı. Başvuruyu, AK Parti Grup Başkanı İsmet Yılmaz, MHP Grup Başkanvekili Erkan Akçay, AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Ali İhsan Yavuz ve MHP Genel Başkan Yardımcısı Feti Yıldız yaptı.

Seçim Takvimi Nasıl İşleyecek?

YSK'nın hazırladığı 14 Mayıs seçim takvimi de Resmi Gazete'de yayımlandı. Takvime göre seçim süreci 18 Mart'ta resmen başladı; 20 Mart itibarıyla seçmen listeleri askıya çıktı, 24 Mart ise ittifak protokollerini YSK'ya teslim etmek için son gündü. 31 Mart'ta Cumhurbaşkanı aday listeleri Resmi Gazete'de yayımlanarak kesinleşti.

2 Nisan'da seçmen listeleri askıdan indirilmiş, 8-10 Nisan'da milletvekili aday listeleri YSK'ya teslim edilmiş olacak. 12 Nisan'da seçmen kütükleri, 19 Nisan'da ise milletvekili aday listeleri kesinleşmiş olacak. 27 Nisan'da Gümrük kapıları ve yurtdışında oy verme işlemi başlayacak, 9 Mayıs'ta sona erecek. 13 Mayıs'ta ise seçim propagandası sona erecek. Cumhurbaşkanı adayları ilk turda yeterli oyu alamazsa ikinci tur seçimleri 28 Mayıs'ta yapılacak.

YSK, oy kullanabilecek seçmen sayısını da 64 milyon 191 bin 285 olarak açıkladı. Seçimlerde yurt içinde toplam 190 bin 736 sandıkta 60 milyon 904 bin 499 kişi oy kullanabilecek. Yurt dışında ise 4 bin 969 sandıkta 3 milyon 286 bin 786 kişi oy verebilecek. YSK, seçime girme yeterliliği olan siyasi parti sayısını da 36 olarak açıkladı.

Seçim İttifakına İlişkin YSK Kararları Resmi Gazete'de Yayımlandı

YSK'nın seçim ittifakına ilişkin kararları ise 15 Mart tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı. Buna göre seçim ittifakı, YSK tarafından belirlenip ilan edilen seçimlere katılma yeterliliğini taşıyan siyasi partiler arasında yapılabiliyor. Partiler için ittifak protokollerini YSK'ya teslim etme tarihi de 24 Mart'ta sona erdi. İttifak yapan partiler, 7 Nisan Cuma günü saat 17.00'ye kadar ittifak protokolünde değişiklik yapabilecek veya aynı süre içinde YSK'ya bildirimde bulunarak ittifaktan vazgeçebilecek. Vazgeçme halinde, seçim ittifakı diğer partiler arasında devam edebilecek. İttifak yaparak seçime katılma kararı alan siyasi partiler, ittifak protokolünde oy pusulasında kullanılacak ittifak unvanını belirleyebiliyor.

“ BİZ NE DİYORUZ? ”

Türkiye uzun süredir 2023 yılında yapılacak seçimleri tartışıyor. Seçimlere ilişkin geçtiğimiz sene kanunlaşan düzenleme, ittifakı oluşturan partilerin ittifakın toplam oylarından alacakları payı ortadan kaldırmıştı. Yeni düzenlemeye göre siyasi partiler, artık o seçim bölgesinde kendi aldıkları oy kadar milletvekili çıkartabiliyorlar ve ittifakın toplam oyundan pay alamıyorlar. Değişen seçim kanunuyla birlikte ittifak politikaları, milletvekili aday listeleri, ortak liste tartışmaları da Türkiye'nin seçim gündemini oluşturuyor. Denge ve Denetleme Ağı olarak biz de uzun süredir seçimlere ilişkin bu gelişmeleri yakından izliyoruz. Seçimlerin, adil ve özgür seçim kriterleri, aday ve siyasi partilerin söylemleri ve vatandaşlara vaatleri, sandık güvenliğine ilişkin gelişmeler üzerinden detaylı izlemesini yapıyor olacağız.

Kılıçdaroğlu Cumhurbaşkanlığı Adayı

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Millet İttifakı'nın ortak cumhurbaşkanı adayı olarak ilan edildi. Saadet Partisi ev sahipliğinde düzenlenen toplantı sonrasında, Kılıçdaroğlu'nun adaylığı açıklanırken Millet İttifakı'nın 'Güçlendirilmiş Parlamenter Sisteme Geçiş Süreci'nin yol haritası da kamuoyuna sunuldu. Buna göre Millet İttifakı'na dahil olan diğer 5 siyasi parti genel başkanları Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı olacak, İstanbul ve Ankara Büyükşehir Belediye Başkanları "Cumhurbaşkanının uygun gördüğü zamanda ve tanımlanmış görevlerle" Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı olarak atanacak. Bakanlıkların dağılımı, Millet İttifakı'nı oluşturan siyasi partilerin milletvekili genel seçiminde çıkardığı milletvekili sayısına göre belirlenecek, ittifak partilerinin her biri kabinede en az bir bakan ile temsil edilecek. Bakanlıklara paralel olarak kurulmuş Cumhurbaşkanlığı bünyesindeki politika kurulları ve ofisler lağvedilecek.

6'lı Masadan Ayrılan Akşener, İmamoğlu-Yavaş Formülüyle Geri Döndü

Millet İttifakı'nda adaylık süreci sancılı ise oldu. 6'lı masanın 2 Mart tarihli toplantısının ardından ittifakta Cumhurbaşkanlığı adayı krizi yaşanmış, İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener, Kılıçdaroğlu'nun adaylığına itiraz ederek masadan ayrıldıklarını açıklamıştı. Akşener, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu ve Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş'a adaylık çağrısı yapmıştı. Toplumsal muhalefetin de tepkisini çeken Akşener'in masadan ayrılması, parti örgütünde de tartışmalara neden olmuştu. Masanın taraflarıyla yapılan karşılıklı görüşmeler sonucu, Millet İttifakı'ndaki adaylık krizi İYİ Parti'nin Ekrem İmamoğlu ve Mansur Yavaş'ın, Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı olması önerisiyle çözülmüş oldu.

Millet İttifakı Protokolünü YSK'ya Sundu

Millet İttifakı, genel başkanların imzalarını taşıyan protokolü YSK'ya teslim etti. "Kuvvetler ayrılığını esas alarak gerekli denge ve denetim mekanizmalarını hızla kuracağız" denilen "Millet İttifakı Protokolü"nde şu ifadeler yer aldı: "Geniş bir toplumsal mutabakatla her türlü vesayetten uzak, darbe hukukundan arınmış, gücünü millettten alan, güçlendirilmiş parlamenter sistem temelinde bir anayasa değişikliği önceliğimizdir. Bu doğrultuda kuvvetler ayrılığını esas alarak gerekli denge ve denetim mekanizmalarını hızla kuracağız.

Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığını kesin olarak sağlayacak, düşünce, ifade, örgütlenme ve basın özgürlüğünü güvence altına alacak, sivil toplum üzerindeki her türlü baskıya son vereceğiz. Liyakat temelinde devleti yeniden yapılandırarak, yolsuzluğu ve yoksulluğu ortadan kaldıracak; zenginlik, refah ve adalete dayalı yarının Türkiye'sini demokrasiye ve hukukun üstünlüğüne inanan milyonlarla birlikte inşa edeceğiz."

“ BİZ NE DİYORUZ?

Denge ve Denetleme Ağı olarak savunuculuğunu yaptığımız demokratik denge ve denetleme sisteminin siyasi partilerin gündeminde yer almasını önemli buluyoruz. Seçim sonrası süreçte demokratik denge ve denetleme sisteminin Türkiye'de kurumsallaşması için atılacak adımlara dair somut öneri setlerimizi yaptığımız görüşmelerde ilgililerle paylaşmıştık. Seçim sonuçlarından bağımsız olarak vatandaşların refah içerisinde yaşadığı, yolsuzlukların azaldığı, temel hak ve özgürlüklerin garanti altına alındığı bir Türkiye için denge ve denetleme sisteminin tesis edilmesine yönelik reformların ivedilikle yapılması gerektiğini bir kez daha vurguluyoruz.

Yeniden Refah Partisi Cumhuri İttifakı'nda, HÜDA-PAR AK Parti Listesinden Seçime Girecek

AK Parti, MHP ve BBP'den oluşan Cumhuri İttifakı cephesinde, son anda ittifaka katılma kararı alan Yeniden Refah Partisi ile HÜDA-PAR gündem oldu. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a Cumhurbaşkanlığı seçiminde destek verme kararı alan Hür Dava Partisi, (HÜDA-PAR) seçimlere AK Parti listelerinden gireceklerini açıkladı.

Cumhuri İttifakı'na katılan Yeniden Refah Partisi'nin (YRP) ise ittifaka katılmak için bazı şartlar sunduğu kamuoyuna yansımış, partinin öne sürdüğü 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un kaldırılması talebi, tartışmalara neden olmuştu. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık, kanunun tartışmaya açılmasının 'kabul edilmez' olduğunu belirtirken AK Parti Grup Başkanvekili Özlem Zengin de "6284 kırmızı çizgimizdir" demişti.

Sürecin ardından YRP lideri Fatih Erbakan önce "14 Mayıs seçimlerine hiçbir ittifaka dahil olmadan yolumuza devam edeceğiz" açıklaması yaptı ancak parti daha sonra Cumhuri İttifakı'na katılma kararı aldı, böylece Erbakan Cumhurbaşkanlığı adaylığı sürecini sonlandırmış oldu.

AK Parti ile YRP arasında imzalandığı belirtilen ve basına yansıyan "ittifak deklarasyonu"nda ise "Aile bütünlüğünün korunması için mevcut yasalardaki aykırı hükümlerin ayıklanmasına, manevi değerlerimize aykırı fiillerin ve sapkınlıkların önlenmesine yönelik yasal düzenlemelere, süresiz nafaka konusundaki mağduriyetlerin giderilmesine ağırlık verilecektir" ifadeleri yer aldı.

“ BİZ NE DİYORUZ?

Kadına yönelik şiddet, kadın cinayetleri, kadınların iş gücüne katılımının artırılması önündeki engeller Türkiye'nin en önemli toplumsal sorunları arasında. Bu sorunların çözümünde toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifli bir anlayış yaşamsal öneme sahip. Türkiye toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması bağlamında, İstanbul Sözleşmesi'nin feshedilmesiyle önemli bir geriye gidiş yaşadı. Denge ve Denetleme Ağı olarak yayınladığımız çağrı metinlerimizde de İstanbul Sözleşmesi'nden vazgeçmenin kadına yönelik şiddetin önlenmesi yönündeki kısıtlı ilerlemeleri gerileteceği ve sorunu daha da derinleştireceğini vurgulamıştık. Halihazırda toplumsal cinsiyet eşitliği anlamında eksiklikleri olan ama önemli kazanımları da içeren 6284 Sayılı Kanun'un ise aile bütünlüğünün korunması gerekçesiyle ittifak pazarlığı konusu yapılması, kadın haklarının bir kez daha tehlikeye atılması anlamına gelmektedir.

MHP Genel Başkanı Bahçeli'den Ayrı Liste Açıklaması

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin sosyal medya hesabı Twitter üzerinden seçimlere ilişkin yaptığı açıklama gündem oldu. Bahçeli, milletvekili genel seçimine kendi amblemleri ve adaylarıyla gireceklerini açıkladı.

MHP ile AK Parti arasında ortak liste yapılacağı, bu kapsamda "yerli yersiz, maksatlı maksatsız" pek çok iddia ve ifadenin kamuoyunda tartışıldığını ifade eden Bahçeli, Yeniden Refah Partisi ile Büyük Birlik Partisi'ne atıfla, "Cumhuri İttifakı'nı teşkil eden 2 partinin kendi adıyla, amblemiyle ve adaylarıyla seçime katılmaları söz konusu iken, Milliyetçi Hareket Partisi'nin ortak liste hazırlığına teşne olması ve buna tevessül etmesi doğru, mantıklı ve makul bir seçenek olamayacaktır" dedi.

“ BİZ NE DİYORUZ?

Ortak liste üzerindeki vurgu Türkiye'de demokrasinin pekişmesindeki önemli sorunlardan birisi olan aday belirleme ve parti-içi demokrasi konularının tartışılmasına da engel oluyor. Vekilleri seçtikleri seçim bölgelerindeki vatandaşlara hesap verebilir kılacak ve temsili demokrasiyi kuvvetlendirecek parti içi demokratik mekanizmaların Türkiye'de tartışılması ve bu konuda seçim sonrasında reform yapılması, demokrasinin pekişmesi açısından yaşamsal öneme sahip.

Muharrem İnce ve Sinan Oğan 100 bin imzaya ulaştı

Cumhurbaşkanı adaylığı için TBMM’de grubu bulunan, son seçimde yüzde 5 oy alan siyasi partiler ya da 100 bin kişi imza vererek aday teklifinde bulunabiliyor.

Seçmenler tarafından aday gösterilecek cumhurbaşkanı adaylarının 27 Mart’ta kadar 100 biner imza toplaması gerekiyordu. Memleket Partisi lideri Muharrem İnce ve Zafer Partisi öncülüğünde kurulan ATA İttifakı adayı Sinan Oğan 100 bin imzaya ulaşarak, Erdoğan ve Kılıçdaroğlu’nun ardından diğer Cumhurbaşkanı adayları oldu. Vatan Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek ve Türkiye İttifakı’nın adayı Ahmet Özal da YSK tarafından başvurusu onaylanan isimler arasındaydı ancak bu isimler yeterli imzaya ulaşamadığı için aday olamadı. YSK’nın Cumhurbaşkanı kesin aday listesine ilişkin kararına göre Recep Tayyip Erdoğan, Kemal Kılıçdaroğlu, Muharrem İnce ve Sinan Oğan olmak üzere 4 aday kesinleşmiş oldu.

Emek ve Özgürlük İttifakı Aday Çıkarmayacak

Emekçi Hareket Partisi (EHP), Emek Partisi (EMEP), Halkların Demokratik Partisi (HDP), Sosyalist Meclisler Federasyonu (SMF), Türkiye İşçi Partisi (TİP) ve Toplumsal Özgürlük Partisi’nden (TÖP) oluşan Emek ve Özgürlük İttifakı, Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde aday çıkarmama kararı aldı. İttifak tarafından açıklanan deklarasyonda şu ifadeler yer aldı: “Türkiye’nin en temel ihtiyacı halkın egemenliğine dayanan gerçek ve güçlü bir demokrasidir. Türkiye’nin çatışmaya değil akliselim olanı uygulayarak barışmaya; toplumsal ve siyasi sorunlarımıza kalıcı, gerçekçi ve kapsayıcı çözümler üretmeye ihtiyacı var. Siyasal demokrasiyi inşa etmenin yolu birlikte mücadeleyi büyütmekten, toplumun ihtiyaçlarını karşılayacak politikaları kararlılıkla savunmaktan ve uygulamaktan geçiyor.”

Öte yandan HDP, Anayasa Mahkemesi’nde görülen kapatma davasının seçimler öncesinde sonuçlanma olasılığına karşı Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi (Yeşil Sol Parti) çatısı altında seçime gireceklerini açıkladı.

Erdoğan’ın Adaylığına İtiraz Edildi

Seçim tarihiyle birlikte Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan’ın yeniden Cumhurbaşkanı adayı olması konusu Anayasa bağlamında tartışılıyordu. Memleket Partisi Genel Sekreteri Halil İlker Çelik, Erdoğan’ın adaylığına ilişkin YSK’ya itirazda bulduklarını açıkladı.

Çelik, “Anayasamızın 101. maddesinde cumhurbaşkanının 2 dönem seçilebileceği kuralı var. 101. maddenin ikinci fıkrasında 'Bir kimse en fazla 2 defa cumhurbaşkanı seçilebilir.' denilmekte. Ancak Sayın Cumhurbaşkanımız üçüncü defa aday oldu. Bu, yasal olarak mümkün değil. Bu nedenle itirazlarımızı sunduk” dedi.

Bir başka itiraz da DEVA Partisi’nden geldi. Parti Sözcüsü İdris Şahin, Erdoğan’ın isminin de yer aldığı cumhurbaşkanı seçimi geçici aday listesinin iptali için YSK’ya itiraz başvurusu yaptıklarını belirtti.

YSK Başkanı Ahmet Yener ise Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın üçüncü kez adaylığına yapılan itirazların reddedildiğini açıkladı.

“BİZ NE DİYORUZ?”

Anayasada, Cumhurbaşkanının en fazla iki kez aday olabileceğini kurala bağlayan 101. madde 2007 değişikliğiyle getirildi. Sonrasında 6201 sayılı Cumhurbaşkanı Seçim Kanunu 19.01.2012 tarihinde yürürlüğe girdi ve bu değişiklikte de madde 101’deki ‘Cumhurbaşkanının en fazla iki kez aday olabilmesi’ kuralı aynen korundu. 2017 yılında halk oylamasında kabul edilen Anayasa değişikliğinde de madde 101’in ilgili fıkrasına hiç dokunulmadı ve “Cumhurbaşkanının en fazla iki kez aday olabileceğine” ilişkin kural yine korundu. Bu konuda geçiş sürecine ilişkin herhangi bir kural da konulmadı.

Kamuyundaki tartışmalardan bağımsız olarak Anayasamız, Cumhurbaşkanının sadece iki kez aday olabileceği (101. madde, 2. fıkra) kuralını net bir şekilde ortaya koyuyor. Seçimlerin yenilenmesine ilişkin olarak getirilen tek istisna, Anayasa 116. maddede belirtilen Cumhurbaşkanının ikinci dönemi içerisinde görevdeyken TBMM’nin 360 milletvekilinin imzasıyla seçim yenileme kararı alması.

Adaylar Ne Diyor?

Cumhurbaşkanı Adayı, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan:

“Anayasamızın 116’ncı maddesinin verdiği yetkiyle, 18 Haziran 2023’te yapılması gereken seçimlerin 14 Mayıs’ta yenilenmesi kararını imzalamış bulunuyorum. Milletimiz 14 Mayıs’ta cumhurbaşkanı ve milletvekillerini seçmek üzere sandık başına gidecektir.”

Cumhurbaşkanı Adayı, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu:

“Kuvvetler ayrılığını getirmek zorundayız. Yasama, yargı ve yürütmeyi sağlıklı işleyen, birbirini denetleyen güçler haline getirmek zorundayız. Sağlıklı işleyen hiçbir demokraside denetimsiz alan yoktur. Demokrasi dediğimiz için özü, her gücün mutlaka denetlenebilir olmasıdır. Denetimsiz bir güç, demokrasilerde yoktur.”

Cumhurbaşkanı Adayı, Memleket Partisi Genel Başkanı Muharrem İnce:

“Biz bu kampanyayı 30’un üzerinde bir oyla tamamlayacağız. Seçim ikinci tura kalacak, ikinci turda da yüzde 60’ın üzerinde bir oyla cumhurbaşkanı seçileceğim. Bunu da herkes görecek.”

HDP Eş Genel Başkanı Pervin Buldan:

“Türkiye’nin en temel ihtiyacı halkın egemenliğine dayanan gerçek ve güçlü bir demokrasidir.”

İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener:

“Her fırsat bulduğumda söylüyorum, İYİ Parti olarak bizim, büyük bir hedefimiz var: Bu memleketin, her bir ferdi; bu memlekette, yaşama iradesini ve arzusunu gösteren her bir vatandaşımızı; bir büyük memleket sofrasına oturtma hedefimiz var.”

Cumhurbaşkanı Adayı Sinan Oğan:

“Sokakta vatandaşın derdi depremdir, ekonomidir, liyakattir, eğitimidir. Türkiye’yi rayından çıkmış bir trene benzetiyorum. Türkiye’yi yeniden tüm kurum ve kuruluşlarıyla rayına oturtacağız. Üretime dönük bir programla halkın karşısındayız.”

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli:

“Milliyetçi Hareket Partisi Milletvekili Genel Seçiminde, tüm seçim çevrelerinde olmak suretiyle üç hilal amblemiyle ve değerli milletvekili adaylarıyla demokratik mücadelesini yapacak, nihayetinde hak ettiği, layık olduğu, hasretle beklediği başarıya kesinlikle ulaşacaktır.”

DENGEVE
DENETLEME AĞI

GÖZÜMÜZ
DEMOKRASİDE